پردیس خیالونه

د شعرونو مجموعه

سمیع الدین افغاني

AghaLibrary.com

دوهمه دا چه ((دا زه پښتون يم ته هزاره يې)) او ((دا زه فارسي وايم او ته پښتو)) خبره د يو لړنا بالغو ٠ په نامه روښانفکرانو ، د غرض او مرض خبري دي ٠ او نور پاته اولس ، لوی او واړه ، پښتون او هزاره او ٠٠٠٠ په يو صف کښې ولاړ دملي هنر ((ښکلي جانان)) ته دميني سلام وړاندې کوي او تر ښکلا يې ځاريږي ٠٠٠٠ د تېرو هېرو خاطرو همدې خوږو خوندونو سره کور ته ورسيدم ، د افغانې صاحب د شعرونو د مجموعې د خيالونو نور خيالولي شعرونه مي هم ولوستل ٠دغسې ((د يار دميني)) نورې سندرې هم ٠ يوازې دا نه ، دوطن او ملت ، د افغان او افغانستان دميني سندرې هم ٠ او يوازې ، د محبت ، صداقت ، افغان ، دا افغانستان دی ، دا څه حال دی ؟تر عنوان لاندې منظومې نه ، بلکه دغسې نور غزل او نظمونه هم ، د ويناوال ددغسې مينې څرګندوی دي ٠ ما ډيرې خبرې وکړې ٠ زه خپلې خبرې بسوم ٠ تاسې لطفا ما وبخښئ او مجموعه ولولئ ٠

په درناوي

ستاسو خدمتګار

عبدالله بختانی

کابل - خيرخانه

د ١٣٨٨ د زمري ١٢ مه

د ٢٠٠٩ د اګست دريېمه

AghaLibrary.com

سندره ویله

زما ښکلی جانانه

زه جار شمه له تانه ۰

ما مه شړه له ځانه ۰

قربان دې شم ۰

قربان دې شم۰

السلام۰

السلام۰

ښاغلي رحیم ګل غمزده خپله دغه سندره په هماغه وختونو په کابل راډیو کښې ویلې وه۰ په محافلو کښې یې هم اوروله او د ځینو نورو سندر غاړو له خوا هم ویل کېدله۰ او تر اوسه اورول کېږي۰

زه چه دغو خړ سرو سندر بولو ماشومانو ته نژدې شوم۰ ورته ودرېدم۰ بیا مې ورسره لږه مرکه هم وکړه ۰وپوهېدم چه دا هلکان د همدې ښار اوسیدو نکي په ختېه هزاره ګان دیي۰ او ژبه یې دري ده ۰۰۰۰

سبا ته د پښتو ټولنې غونډه جوړه شوه ، نو ما دا کیسه وکړه او زیاته مې

:کړه

دا خبره سمه نه ده چه موږ وو ایو فارسي ژبي د پښتو مخه نیسي۰

د کابل ښار فارسي ژبي هزاره ماشومان چه په خوند خوند ، په ډیر شوق و ذوق ، پرته د چا د وینا او تقاضا نه ، پښتو سندره وایي او خوند تري اخلي ، د دوو حقیقتونو څرګندونه کوي :

لمړئ دا چه په سندره کښې هنري زور دومره زیات دی چه یوازې د پښتنو نه ، یوازد سندرغاړو نه ، یوازې د مشرانو نه ، بلکه د کوڅې ماشومو هزاره ګانو په زړونو او ذهنونو یې هم دومره اغېزه کړې دی چه دغه سندره په ډېر شوق و ذوق او احساس د هغو په ژبه جاری شوې ده ۰۰۰۰

AghaLibrary.com

د کتاب پیژندنه

د کتاب نوم پردیس خیالونه

شاعر سمیع الدین افغاني

د چاپ کال ۲۰۰۹ میلادي

د چاپ شمېر ۵۰۰ ټوکه

د چاپ وار لمړی

کمپوز سمیر افغاني

ټولګه دوهمه

د چاپ ځای

د حق د لارې کلتوري ټولنه-جرمني

ډالی

زما د خواږه پلار
اروا ښاد مولانا محمد سعید سعید افغاني
پاک روح ته٠

AghaLibrary.com

کښې رښتیا او دروغ شکایتونه کول۰ ځینو به زور واهه چه د یو لړ قالبي الفاظو او علمي ترمونو اولغتونو په استعمال خپل علمیت او لیاقت ثابت کړي۰ د نورو ملګرو مشخصې خبرې رانه هېرې شوي دي۰

خو زما د لنډو وړاندیز لنډیز داسې کېدای شي :

په ځینو طبعي خصلتونو کښې ، فرد او ټولنه ، یو تر بله سره ورته والی لري۰ که یو فرد خپله روغتیا وساتي ، ورزش وکړي۰ سم او مناسب خوراک ولري او ځان قوي او مضبوط کړي ، که له بهره څخه وجود ته یې مکروبونه هم ننوځي ، د هغه د وجود مقاومت په اثر د هغه مکروبونو اغېزه کمېږي یا له مینځه ځي نو که ټولنه ، خصوصا پښتو ټولنه او د هغه غړي سم کار وکړي ، د ښې مطالعې په اساس د منطق او استدلال او علمي اسنادو او شواهدو سره ښې لیکنې او تالیفات ټولنې ته وړاندې کړي ، بیا نو ټولنه پخپله ، موږ په کار قناعت کوي ، چاته د مخالفت څه موقع په لاس نه ورځي او که ورشي هم مخالفت یې دومره تاثیر نه کوي ۰۰۰۰

وزیر صاحب خپل ساعت ته وکتل۰ ویل: دولس بجې شوې په کاروو کښې ستاسو بریالیتوب غواړم۰ تاسې خپلو کښې سره کښېنئ ، د همدغو خبرو په اساس خپل کارونه تنظیم کړئ۰ که ماته مو څه امر کاوه و رسمي وړاندیز راته وسپارئ۰ زه ستاسو په خدمت کښې یم ۰۰۰۰ د خدای په امان۰

د پښتو ټولنې رئیس موږ ته وویل : تاسې نور هم فکر وکړئ۰ د دې خبرو په اساس ، او که تاسو سره نور نظریات هم وي ، سبا به سره کښېنو او ۰۰۰۰

مازیګر زه د استاد الفت د لیدو به تکل وخوزېدم۰ د هغه کور د ((چمچه مست)) د خوړ په غاړه ، په شېر شاه مېنه (څلورمه کارته) کښې و ۰ ور روان وم۰ هلته د کارتې د کوڅو په دوړو کښې پینځه شپږ تنو ماشومانو په جګ اواز

په هغه زړو ورسته پاته زمانه کښې زموږ یوازې یو وطنپال دغسې و ۰ اوس پدې ورسته وروسته زمانه کښې ماشاالله زمونږ ډېر وزیران دغسې دي چه وطن پرې ګران دی۰ مګر پدې ګران وطن کښې په هغه مهال جرءا و سېږي چه دی پکښې د کابینې وزیر وي۰

د کابینې هغه محترم غړی د معارف وزیر و ۰ د پښتو ټولنې ریاست رسما د معارف وزارت پورې مربوط و ۰ د پښتو ټولنې ریس پوهاند صدیق الله رښتین و ۰ زه هم د همدې ټولنې علمي غړی وم۰

یوه ورز رئیس صاحب موږ ټولو غړو ته د استعلام په ذریعه خبر راکړ چه سبا په لسو بجو وزیر صاحب پښتو ټولنې

ته تشریف راوړي او تاسو سره ملاقات لري۰ نو تاسې به په همدغه مهال د ریاست په دفتر کښې حاضر اوسئ !

حاضر شوو ، وزیرصاحب راغی ۰۰۰ کښیناست۰ د علم او معارف وطن او ملت ، پښتو او پښتنو په ارتباط یې څو جذباتي خبرې وکړې ، د کار ټکی پکښې هیڅ نه و۰ مګر موږ یې ټول تر اغېز لاندې راغلو ، بیا یې وویل: دا پښتو ټولنه ده۰ موږ او تاسې رسما مکلف یو چه دلته دې ټولنې د مرام او مقرراتو سره سم ، پښتو ملي ژبې ته علمي خدمت وکړو نو لطفا تاسې هر یو خپل نظریات ووایئ ۰۰۰۰

تقریبا موږ ټولو خبرې وکړې۰ بیکاره او د کار خبرې۰

AghaLibrary.com

ډيرو به د پښتو او پښتنو په باره کښې احساسات څرګندول ، ځينو به پدې برخه کښې د وزير صاحب د شخصيت په ستاينه کښې مبالغه کوله. يو نيم د پښتو ټولنې ځينې معمولي ضرورتونو ته د وزير صاحب توجه اړول ۰ داسې کسان هم وو چه د افغا نستان د نورو ژبو د ويونکو د ځينو عناصرو او اشخاصو يا د ځينو بهرنيو هيوادونو له لاسه د پښتو د مخنيوئ په برخه

سريزه

محترمو لوستونکو !

لکه څنګه چې ټولو ته څرګنده ده چې زموږ په ګران هېواد افغانستان کې د کلونو کلونو راهیسې تېل شوې جګړه روانه ده چې دې جګړې زموږ ډېر
شمېر هېوادوال د فقر ، بد بختي ، مرګ ، ژوبله او مايوسۍ سره مخامخ کړي دي، او همدا رنګه زموږ ډېر هېوادوال يې شهيدان ، معيوب او په هيواد کې د
ارام او انساني ژوند کولو څخه محروم او په پرديو ملکو کې يې د پرديسۍ ژوند تېرولو ته اړ يستلي دي.
د دې تر څنګ پدغه تپل شوي جګړه کې د هر څه نه د مخه زموږ کلتور او ادب ته هم په لوړه کچه ضرر او تاوان رسيدلی دی او دوطن دښمنانو هميش زموږ
کلتور او تاريخی ارزښتونو ته نه تنها په سپکه کتلي بلکې هغه يې توهين او غوښتلي يې دي چې خپل فرهنګ او رواجونه او خپلې ارادې زموږ په خلکو پلي
او عملي کړي .
وطن او د وطن په غيږ کې د خپلو دودونو او رواجونو ، کلو
او بانډو په مينځ کې اوسيدل دا هغه ستر نعمت دی کوم چې لوي خدای يې په خپلو بند ګانو پيرزو کوي ، خو ددې پيرزوينې په قدر او اهميت هغه څوک
ښه پوهيږي کوم چې د وطن او دخپل ټاټوبي څخه لرې په دوامداره توګه په نورو هيوادو نو کې د مهاجرت شپې او ورځې تېروي.
ساعته د پلي ګرځېدو سپارښتنه کړې ده.او دې سره دا عزيزان ، دا کتابونه او دا تقريظونه ، په دې وضعه....
مازيګر وه. پاڅيدم. په چکر شوم. زموږ دکور مخې ته سرک نوی قير شوی دی. مازيګر په همدې ځم راځم.
روان يم. يو څه وړاندې ، په کوڅه کښې څو تنه ماشومان وو . لوبې يې کولې. يو څه باد هم چلېده ، دکوڅې دوړې يې هم بادولې. چه ورنژدې شوم ،
وپوهيدم چه ماشو مان په ګډه ، د يو کوره س په شان ، په خپل
ماشومانه غږ ، دا سندره وايي :

يا ره ستا په اننګو کې ....

پوه شوم چه دا سندره اوس نه يوازې د مشرانو استادانو هنرمندانو د خولې سندره ده ، بلکه د ځوانانو او ماشومانو دخولې سندره هم ګرځيدلې ده.
خو يره کشکې په ودونو کښې ، هغه د توپونو دګړزهار په ځای همدغسې ماشومان همدغسې سندرې ووايي ....
په چکر چکر کښی ، زما په ذهن کښې ، نژدې د څلويښتو کلونو دمخه

يوه كيسه راتداعي شوه٠

او داسې :

و ، نه و ، زموږ د هېواد يو وزير و ، له نامه سره يې د (ډاكټر) علمي لقب هم لګېدلی و٠ ډاكټر وزير په دې مشهور و چه پښتو او پښتنو سره ډېره مينه لري٠ ډيرو كسانو به ويل چه په ډاكتر صاحب باندې وطن ډېر ګران دی٠ هغه ډېر وطنپال شخصيت دی٠

يو ازې ښاغلي صفی الله اسد سفير به ويل :

افغانستان پر ډاكټر ٠٠٠٠ ډير ګران دی٠ مګر ، هغه په ګران وطن كښې هغه وخت شپې تيروی ، چه دی پكښې د كابينې وزير وي٠٠٠

بيا دې ته مې پام شو چه ددې ښكلي غزل په قافيه كښې لفظي ترادف او همغږي نشته٠

د سر دواړه مصرعو د قافيو الفاظ (رنګ - او - څرګند)دي او ددوهم بند هغه (خوند) او د نورو بندنو دغه (ملنګ ، رنګ ، پتنګ ، او څنګ) دی٠

زه خوشحاله شوم چه د اولسي شاعرانو په شعرونو كښې ، د عربي په شان ، دا كار شوی دی او كېږي ، ښه شو چه د چه د حمزه بابا په حواله ، په ديوانی شاعری كښې هم ، ددې ((ازادئ)) جواز پيدا شو٠ خو افسوس چه د ظالمې زمانې له خوا ، پر موږ خوارانو باندې د ((ازادئ)) د خوږو پېرزوينه كمه ده يا نشته٠٠٠٠

عبدالرحيم يوه (سي - ډي) يا (ډي - وي - ډي)چالانه كړې وه٠ ما په هغه كښې دغه سندره د (نازيه اقبال) په اواز كښې اورېدله او كسر ته يې منتظر وم٠ دی كښې زموږ د انګړ ورتېكيد ٠عبد الرحيم ولاړ٠ ډير زر بيرته راغی٠

په دوه اتيا مخونو ، د كمپوز شويو شعرونه همدغه مجموعه يې راكړه او راته يې ويل : (افغانی صاحب) غواړي چه پدې كتاب باندې څه وليكې !

د مجموعې پاڼې مې واړولې٠ (دميني رنګ) غزل (ياره ستا په اننګو كې ٠٠٠٠) مي سر تر پايه ولوست او ايله وپوهيدم چه دا ښكلی رنګين شعر ، د همدې مجموعې د ويناوال ښاغلي سميع الدين افغاني دی٠

څو نور شعرونه مې هم ولوستل ٠ زياتره خوندور وو٠ ستړی شوم٠ په چرت كښې ولاړم٠ هلته د (ويښ زلميانو) په باره كښې كتاب ليكم٠ دلته زما د (يو دوه ګوتې كاغذ٠٠٠) دكتاب څه د پاسه ديارلس سوه مخونو ، پروف راته پروت دی٠ زوړ يم او جوړ نه٠ ډاكتر راته دوينو دغوړ د لېږې كولو لپاره دوا نه ده راكړې او د هر سهار يو ساعت سپورت او د مازيګر دوه

پرديس خيالونه زما د شعرونو يوه بله نوي شعري مجموعه ده كوم چې د مهاجرت په دوران كې مې دخپلو هيلو او ارمانونو لړۍ د شعر په ژبه اظهار او د قلم او هېوادوالو سره شريكه او په هغه كې مې د خپل د درديدلي زړه اوآز منعكس كړی دی٠

درنو لوستونكو !

په دغه شعری ټولګه د وطن نامتو علمی شخصيت سر محقق ښاغلی عبدالله بختانی خدمتګار هم پيرزوينه كړی او يوه ښكلی علمی ليكنه يی پری

کړی چه د هغوی لیکنه پدی مجموعه کی بی له تصرفه کټمټ نشر ته سپارو او د بختانی صیب څخه مننه کوم چه د ډیرو مصروفیتونو تر څنګ د کتاب په اړه خپل نظر څرګند کړی دی ، ښاغلی بختانی صیب ته د اوږد ژوند او د ښه صحت هیله دلوی خدای د دربار نه لرم٠

همدارنګه د ځوا ن او وتلی لیکوال او شاعر ښاغلی اجمل اټک یوسفزی څخه مننه کوم چه زه یی مخامخ نه یم لیدلی او زما د شعرونو او لیکنو سره د رسنیو له لاری اشنا اویوه ښکلی ادبی سریزه یی پدغی شعری ټولګه لیکلی ده٠

په پای کې لازمه ګڼم د هغه دوستانو څخه چې ددغی مجموعې په راټولولو ، تنظیم او چاپ کې یې له ما سره مرسته کړې مننه او یادونه وکړم ٠

د لوستونکو د نیکو او اصلاحي نظریاتو او مشورو په هیله ٠

په ډیره مینه

سمیع الدین افغانی

سریزه

نالیدلی سمیع الدین افغاني !

دا دستور دی چې له دردہ زګیروی خیږي
ګنې څه و د رحمان د شاعرۍ

په رښتیا چې شعر او شاعري د هر چا کار ندی ، شعر د مینې ، درد ، عاطفې او د یوه سپیڅلي احساس زېږنده ده۰ په یوې ټولنې کې تر ټولو ډېر حساس او سترګور خلک شاعران او لیکوالان ګڼل کیدای شي۰
کله کله یو تن د حقیقي عشق او یا دمجازی عشق پر لمبو وریت شي او تر خولې یې اه او فریاد راووځي، خو ځینې وخت داسې هم پیښیږي چې یو انسان پخپله ټولنه کې نا انډولي او بې عدالتيویني او په پایله کې یې د همدغې نا انډولۍ پر لغړن اور زړه او دماغ سوځي ،چې هر ګوره همدا سوز او سوی بیا ورو ،ورو د الفاظو جامې اغوندي او په همدې ډول بیا له زړه نه زړونو ته لارې جوړوي۰
ځینې وخت په نړۍ واله کچه یو شاعر، عالم او لیکوال داسې یوه دردمنه او یا خوږلنه وینا وکړي چې په هغې کې به د ډېرو نړۍ والو درد او غم نغښتی وي۰
دا چې انسان یو ټولنیز مخلوق دی، نو پر همدې بنسټ دا وینا بیا د نړۍ پر مخ پرتو نورو هیوادونو او ولسونو ته ځان ور رسوي ، که څه هم د بل هیواد او ولس خلک به د شاعر په مورنۍ ژبه د سره هیڅ نه پوهیږي ،خو دا چې په
ټولیز ډول کله کله د انسانانو دردونه یو شان وي ، نو د همدې وروستۍ

زما د پاکې مینې
حقیقت پکښې څرګند دی۰۰۰۰۰۰

او درزی درزی ، درزی درزی۰۰۰۰
نه پوهېږم چه ددې سندرې بخت او طالع وې ، که د نورو ټولو او سنیو په خلاف ددې سندر مارو مهارت ، چه د شعر د الفاظو د ادا کولو پر مهال یې د موسقۍ د الاتو غږونه ډېر ټیټ کړي وه۰

نو ملګري مې وويل :
ها ۰۰۰۰ د حمزه بابا غزل وايي ۰
همدلته لږ څه ودرېدو او سندره مو تر پايه واورېدله او يو څه خوند مو ترې واخيست۰ يو څه پدې چه د سر تاوولو په وخت بيا د موسقۍ په اوازنو د توپونو غرمبهار
جوړېده او زمو غوږونه يې کڼول ۰۰۰۰
زه خو ودونو ته ډير نه ځم۰ که د سيالۍ شريکۍ د ډيرې بې اندازې مجبوربېږ نه ولاړ هم شم ، بيا ورته ډېر نشم کښېناستلی۰ خو دا سندره مې بيا بيا څو ځله د راډيو
ګانو او تلويزيونونو له لارې ډيرو مختلفو سندر غاړو په اوازونو کښې ، د موسقۍ د سم ، مناسب او معتدل غږ په ملګرتيا اورېدلې او خوند مې ترې اخيستی دی۰
خو !
خو ځرنګه چه يو د سندرې په کسر کښې د هغه د شاعر نوم يا تخلص نه اورېدل کېده او په هوټل کښې د خپل ملګري نه مې اورېدلي وو:د حمزه بابا غزل۰۰۰۰
نو د غزل په مکرر اورېدو به مې دا تلوسه زياتېدله چه که د غزل په کسر کښې د شاعر نوم يا تخلص واورم ۰
حمزه بابا خو د خپلو غزلو په کسرونو کښې خپل نوم ځای کړی دی او دلته ۰۰۰۰؟
سندرې خو سندې وي ((خو)) ، بيا هم ((خو)) ، خو د نوي عصر د تخنيک زور هم ور سره شيي ،او د موسقۍ خوږ اواز ، دراکټونو ، توپونو او بمونو د اواز غوندې
اوچت شي او غوږونه کڼوي ۰
په يو واده کښې ، همدا چه ډوډۍ مو ونغړله ، نو يو ملګري راته په څه طنزي
لهجه ويل:
استاده !که دې خوښه وي نو رسخت به واخلو ، وبه تښتو ۰
ما وويل: ولې ؟ هغه وويل: ته پوهيږې چه افلاتون ويلي دي: ((موسقي د روح غذا ده))۰ مګر ۰۰۰۰۰
زه پوه شوم۰ پاڅېدو ۰ په ولاړه حالت کښې ما وويل: بښکه !که الله پاک پدې يوويشتمه پېړۍ کښې ، افلاتون را ژوندی او يا زموږ په ټولنه کښې نوی افلاتون را
پيدا کړي ، نو پر موږ به د هغه ذات د بې شمېرو احسانونو تر څنګ د هغه دا احسان هم وشي۰ چه ، دې زمانې ځينو کسانو ډېر تبليغ کړی دی چه ((فلسفې افلاس
کړی دی)) ددې پرو پاګنډې په اثر د نړۍ د فيلسوفانو بازار سوړ شوی ،او د هغو پر ګډۍ سفسطه بازان ناست دي۰ اودې سره نړۍ د فلسفې په افلاس اخته شوې
ده۰ نو نوی افلاتون به خپله هغه
زړه خبره ((موسقي د روح غذا ده)) بيرته واخلي او دا سې حکم به صادر
کړي:
((موسقي د روح عذاب دی !))۰
او دې سره به د فلسفې او فيلسوفانو ارزښت هم يو په دوه شي۰

چه روان شوو د موسقئ لمړنی درز پورته شو ۰۰۰څو چه د تالار دروازې ته
ورسیدو ، د سند رغاړې غږ مو تر غوږ شو :

یاره ستا په اننګو کې
چه د چا د وینې رنګ دی ؟

اړیکې له کبله بیا هر دردمن پرې خپل درد کټ مټ د شاعر په شان تسکین او ټکوره وي۰
ښاغلی سمیع الدین افغاني که څه هم له خپل هیواده لرې پروت یو افغان مسافر دی ، خو د خپل یتیم وراره ،سرتورې ورېرې بې مور او پلاره ، کور او ور یې
ژړوي او کړوي ، چې دادی نن یې درد د الفاظو او کلمو په بڼه ستاسې په وړاندې دی۰
ما لا تر دې دمه ښاغلی سمیع الدین افغاني مخ په مخ ندی لیدلی ، بس یوازې او یوازې د ښاغلي افغاني د خوږ من زړه ، احساس ، کړیکې او سړیکې
وې چې زه یې هم د یوه دردېدلي افغان په توګه د ښاغلي افغاني صیب د شخصیت سره اشنا کړم ، هو همدا پیوند و ، ځکه چې د هغه (شاعر) د هیواد
سرتورې زمونږ پت دی او دوطن یتیم بچی زمونږ تن دی ، د هغې بې وروره کور زما کور هم دی او زما بې اور کور د هغه هم دی، یعنې خوښي او غمونه ټول
مو سره ګډ دي۰
زه د فن او هنر له مخې د ښاغلي سمیع الدین افغاني ، پاک او سپیڅلی احساس نه ټکنی کوم ، ټوله (پردیس خیالونه) ټولګه مو په لاس کې ده ،تاسې او
خپل انصاف او قضاوت ۰

مګر دا چې شعر مینې ، احساس ، پیغام او انساني عاطفې ته وایي نو ما دا ټول د ښاغلي افغاني صیب په پیبلو ویناوو کې لیدلي او لوستلي دي ۰

پر ژوند او قلم یې برکت
اجمل اټک یوسفزی
ناروې ، اوسلو

هره شپه اورم ننګرهار ښه دی

مګر اوس ، دماشيني نړئ د ترقئ او پر مختګ په زمانه ، په يويشتمه سدئ ، يا د کمپيوټر په دوران کښې پر موږ بدبختانو ، ددې ورستيو دېرشو کلونو ، د پرله پسې تپل شويو خونړيو جګړو ، د نړئ د راز راز پرمختلليو وسلو د ازموينو د درز او دروز پدې دوزخي زمکه او اسمان کښې ، چه د چا خپلوان ، عزيز ، دوست او اشنا د ښادئ کارت راشي ، نو کارت وګورو چه د شپې له خوا ، د يو مجلل عصري هوټل تالار ته يې بللي يو ٠ مننه مبارک دې شي ٠

هلته د خوړو غم نه وي ٠ د هر مېز ګرد چارپېره دولس تنو غذا سرويس کيږي ، شوله خو درک نه لري ، څلور پنځه ډوله پولاوونه ، څلور پنځه ډوله غوښې ،سالندونه ، فيرنې ګانې ، مېوې او کوکا کولا ګانې ٠٠٠٠
دولس واړه زمريانو مېلمنو حمله په غوښو وي ٠ وريجې هسې پاته شي ٠ هسې هم زياتره يخ کړي شيان باسي او د پرون ، بل پرون او لرغونيو پرونونو د ودونو پاته شوني وي ٠
خدای دې د هغو مل شي چه وخت ناوخته يې د وينې د فشار يا د معدې د تېزاب درجه جګيږي٠٠٠٠

راغلو د سندرو اوربدلو ته :
هلته سندرغاړو ته ډير ښه ستېڅجوړ شوی وي ٠ په اوتو کړيو دريشيو او ښکلو نيکټايي ګانو ، منظم او مهذب ،((هنر مندان))او کله نا کله ((بې هنران)) ناست وي او سندرې غږوي ٠ هغه سندرې چه موږ په ځوانئ کښې اوريدلي هغه نه ، هغه استادان خو زياتره وفات شوي دي ٠ خدا دی يې وبخښي !د هغو د زامنو لمسيانو څخه ، خدای دی يې لري ، سندرې اورو

يا ره ستا په اننګو کی٠٠٠

څنګه چه ښايست يې د اشنا په اننګو کې دی
هسې يې غزل د نا اشنا انځوره ووځی

د ځوانئ په وخت به چه د چا د ښادئ مراسمو ته تللو ، نو په تلو تلو کې به دا پوښتنه طرحه کېدله چه څه به يې پاخه کړي وي ؟ د غوښې سره شوله که بې

غوښې ؟ خوندور ځواب «پولاو » و ۰
مګر زما او زماغوندې ، د ځینو سرګشته و ، نه دا پوښتنې خوښېدلې او نه دا
ځوابونه۰ زموږ په زړه پوری پوښتنه داوه :

سندرغاړیې څوک دی ؟
اسلم ، بادام ،فیض ګل ،حافظ ، مشکي ،بسم الله، ایوب ، رحمتګل ، ګلرنګ ۰۰۰یا ؟
واده ته به ورسېدو څه شی به چه تیار و هغه به د یار و ،هغه به مو په خوند خوند وخوړل۰۰۰۰
بیا به له ماسخوتنه تر سپېده داغه پورې د سندرو په اورېدو نه مړېدو ۰ د بهاړي ، بیرمې ، بیاګ ، کستوري ،کلیان ، اسا اوجوګ په راګونو کښې به مو سندرې:
مقام ، غزل ، لنډی ، چهار بیتې ، لوبې ،بګتئ ۰۰۰ او په هغو کښې به مو په ډېره مینه ، دمینې سندرې اورېدلې۰ دیار دمینې ، د وطن د مینې او د خدای دمینې د
استاد الفت دمینې دیو غزل دا بیت الغزل ، د هماغه زمانو یادګار دی۰

چه په حجرو کې یې د عشق سندری

محبت

همیشه به مې ورب ته دادعا کړه
محبت د نازولي جانان را کړه

دا نړۍ راته فاني دنیا حساب ده
هوښیارانو توبه جوړه د عقبا کړه

د جنت او د دوزخ پروا به څه کړم
چې پروا مې شپه او ورځ ستا د رضا کړه

چې تمام عمر په فکر د دولت وي
هغه خلکو د خپل ځان سره جفا کړه

د مادي دنیا متاع ده د څو ورځو
غافل مه شه او خروي تخفه پیدا کړه

چې د زړونو په رضا رب خوشحالیږي
راشه ! داسې انساني احساس اشنا کړه

دغه ځوک دی چې په خپلو کې یې وران کړو
ولســـونو او اعتبار باندې ځـــه وشـول

دا ځـــــه وشول ځـه به کیږي نه پوهیږو
زموږ د خلکـــو په وقـار باندې ځه وشول

د ظا لمـــــو او بې رحمـــو زور چلیږي
افغاني ! زموږ روزګار باندې ځـــه وشول

۲۰۰۹ - ۵ - ۱۹

مهاجرت

څه وشول ؟

زمــــوږ کلي او ګلزار بانــدې څـــه وشـول
په سپرلیــو ، نوبهـــــار باندې څه وشول

بوراګان د بـاغ پـــه لـــــوري نــه رادرومي
په دې خوار غریب ملیـــار باندې څه وشول

چې د خیــاله یې رخســـار په اوربل پټ وه
په هغه ښـــکلي نـــګار باندې څـــه وشول

نه ادم شتـــه ، نه رباب ، نه هغـــه مینـــه
د فرهـــــاد د زړه قرار بانــدې څـــه وشول

دلته هر څـــه دې وران شوي ویجـــاړ یږي
زموږ کلي زموږ ښـــــار باندې څـــه وشول

د اخلاص او صداقت لوړه رتبه ده
د کعبې د پیروانو ځان همرا کړه

په کوم ملک کې چې رښتني ورورګلوي وي
د هغو خلکو روزګار ربه صفا کړه

چې د بخل او کینې نه ، نه مړیږي
هغه قوم ،هغه ولس ربه پنا کړه

غرض دا چې صداقت لوی عبادت دی
قوم په صدق کې حاصل د خدای رضا کړه

۲۰۰۸- ۱۰-۲۱

افغان یم

زه څوک د کوم ملیت د کوم زبان یمه زه؟
بس دومره درته وایم چې افغان یمه زه

پښتون دی که تاجک که هزاره ددی وطن
ازبک نورستانی که پشه ای دی یا ترکمن
ددې خاورې بچیان دي سره یو مو دی مدفن
تاریخ یم جوړونکی د زمان یمه زه
بس دومره درته وایم چې افغان یمه زه

دښمن مو په نفاق کې یو تر بله بیلوي
په رنګ رنګ د سیسو مو په خپل مینځ کې جنګوي
په حیله او نیرنګ مو په قومو جلا کوي
اوس پوه زه د دشمن په بد ګمان یمه زه
بس دومر درته وایم چې افغان یمه زه

د ژوندون پا ی کی مایوسی څه پکار
د ښه عمل ښی خاطری تیری شوی

دلته دا څوک دی چه مغروره ښکاری
فانی دنیا شیبی ، شیبی تیری شوی

افغانی رب ته د سجدو موقه ده
ګنی موقی مو د توبی تیری شوی

۲۰۰۹ - ۵ - ۸
مهاجرت

د غم خپې

په موږ د مرګ بدې خپې تیرې شوې
څه عجیبه شانتې صحنې تیرې شوې

د زړه ګوګل ته مو لاس ویوړو رقیب
د درد او غم بدې شیبې تیرې شوې

د ژوند مفهوم زموږ بې رنګه شولو
د نابودیو ولولې تیرې شوې

ها امیدونه ارزوګانې د ژوند
ټولې نیمګړې قافلې تیرې شوې

راځې چه واخلو عبرتونه تر ژوند
داسې په موږه چه تیارې تیرې شوې

پدغه ژوند کې اعتبار کله شته
د خود غرضو ناکردې تیرې شوې

د توري په میدان کې هر دښمن پدې پوهیږي
افغان باندې په زور او زیاتي کله کلي کیږي
خصلت مو د میړانی دی په دې هرڅوک پوهیږي
په عزم، اراده کې با ایمان یمه زه
بس دومره درته وایم چې افغان یمه زه

راځئ ای خوږو ورونو چې وطن سره اباد کړو
په پوهه هوښیاری باندې دا خپل غلیم برباد کړو
پیشرفت او ترقۍ ته افغانی عزم بنیاد کړو
بیا سولې وروروليي ته ارمغان یمه زه
بس دومره درته وایم چې افغان یمه زه

کال ۲۰۰۵ مهاجرت

دا افغانستان دی

ای وطنه ګران وطن
ښکلی ګلستان وطن
دا مو د خاپوړو کور
دی جنت نشان وطن

ښه باغ او باغچې لري
رنګ په رنګ میوې لري
ښار د قندهار زموږ
پېغلې پښتنې لري

ښګلي ننګرهار ته ځم
ګل د نارنج ښار ته ځم
بیا به د سپرلي موسم
د ښکلو دیدار ته ځم

دلته زړونه په لمبو دي
امیدونه په سلګو دي

په صحیح لار مو روان کړه
ته مو سیال ددې جهان کړه

افغاني احساس اشنا کړه
دی تیارو نه جوړ سبا کړه

۲۰۰۹- ۵ - ۹

جرمنی

دی کاروان کې انسانان دي
څوک سپینږیري دي ځوانان دي

هم تور سرې ، ماشومان دي
څوک تنکي تنکي ځوانان دي

دوي کې مینه ده وروري ده
پاک احساس ، مسلماني ده

دوي په تمه د ژوندون دي
په امید د سباوون دي

ای د دې کاروان څاروانه
لږ خبر شه د کاروانه

ستا غفلت کې نابودي ده
ستا همت کې زندګي ده

لږ دمه شه ای مغروره
ځان فارغ کړه له غروره

غرونو کې زمریان لري
ژنې اتڼ چیان لري
خلکو د پکتیا سیمه
ښه ښایسته ځوانان لري

لوړ نام او نشان زموږ
دا د اسیا بام زموږ
څومره لوړ شهرت لري
لعل د بدخشان زموږ

درونډ په زیارتونو دی
ځای د طاعتونو دی
دا د غزنویانو کور
زړه د تاریخونو دی

لاړ به شو مزار ته بیا
د روضې دیدار ته بیا

سوال به د ایمان وکړو
د الله دربار ته بیا

دا مو دقومو کلی
دا مو د دودو کلی
لوړعالي کلتور لري
دا مو د نیکو کلی

لوړ په تول جهان دی
دا کور د افغان دی
دا مو د پلرو کلی
دا افغانستان دی

کال ۲۰۰۲
مهاجرت

ځاروان

دغه څوک دی چې ځاروان دی
رهنما مو د کاروان دی

دا مو خپل که اجنبی دی
که مو خپلو کې پردی دی

دوی کې لویه ځان ځاني ده
راته ښکارې بې ایماني ده

دي بې لارې ټول منزلونه
تورې شپې دي ګړنګونه

په بې لارو ، لارو سر دی
د کاروانه بې خبر دی

هر یو ځان ، ځانله غره دی
که ځاروان دی که ساده دی

چې په پوهـــــه علميت مري
د هغـــــوی شتـه دوعـا ګوی

چې په جهـــل کې پيـدا شي
خدای دې نکړي چـــاته لوی

چې په سمــــــه لاره سر دی
افتخـــــــار په داسې ځوی

نورو صلحـه کې ژوند تېر کړ
موږ په جنـګ کې شو را لوی

***

۲۰۰۹ - ۸ - ۲۵

داڅه حال دی

دغه خوب دلیدو نه دی
نه خوبونه دلیدو دي
داحالت دلیدو نه دی
نه وختونه دلیدو دي

څه تیارې دي خپرې شوي
سمه او غریبې دی نیولی
دی وحشي وحشي شیبو کې
دا فرصت دلیدو نه دی
نه وختونه دلیدو دي

ددی شنه اسمان تر څنګه
دا زخمي زخمي وختونه

۸

دا دهشت دلیدو نه دی
نه وختونه د لیدو دي

پرهارونه مرګ او ژوبله
دبې رحمو قا تلا نو
د ظالمو جابرانو
دا وحشت د لیدو نه دی
نه وختونه د لیدو دي

حالتونه توفاني دي
اوس وختونه توفاني دي
ای د وخت سالار تربوره
ستا خصلت دلیدو نه دی
نه وختونه دلیدو دي

نن دخدای د بنده ګانو
ډېر بې حده سپکه کیږي

مناجات

ربه ستا دربار دی لوی
موږ یو ټول ستا ثنا ګوی

ته عزت چا ته نصیب کړې
ځوک ذلیل کړې سیاه روی

تفاوت لري خالقه
ستا مخلوق په رنګ او خوی

یو هوښیار کوي کارونه
بل جاهل بې ادب لوی

ځوک ظالم خانه خرابه
دی مکاره دروغګوی

ربه تا دي پیدا کړي

ځوک عاجز ځوک فضول ګوی

تــکبر چې پـــــــکې نه وي
هـــا عالم د عقلـــــــه پوی

۷۶

چاچې راستي کړي ده
رب ته منلي دي
ته سزاوارېې ربه
د عبادت مدام
که مو نصیب شي چېرې
ستا مرحمت مدام
شېطان رټلی ګنو
تا فرمایلي دي
چاچې راستي کړي ده
رب ته منلي دي
لاس په دعا یو ربه
ته مو سبحان یې
ته مو پوره کړې حاجت
ته نګهبان یې
افغاني ! ستا په لار کې

هر څه منلي دي
چاچې راستي کړي ده
رب ته منلي دي
۲۰۰۹ - ۵ - ۲۰

۷۵

دا قيامت دليدو نه دی
نه وختونه دليدو دي

ای ددې زمان انسانه
سره يو شه يو همت شه
يوه چيغه د غيرت شه
نور غفلت دليدو نه دی
نه وختونه دليدو دي

تر دې غلو او ګيدړانو
داوحشي ، سړي خورانو
ترينه خلاص مظلوم انسان کړه
دا ذلت دليدو نه دی
نه وختونه د ليدو دي

کال ۲۰۰۷ مهاجرت

زخمي زړه

شیخه نور کله زه تسبیح شمېرم
زه مې زخمونه د سینې شمېرم
ګیله مې ځکه د خپل ځانه راځي
خپل صداقت دا ناکردې شمېرم
چې په وفا او صداقت مړه شوي
د هغه خلکو هډېرې شمېرم
د زړه باغچه مې ټول زخمي زخمي ده
د رغیدو یې ورځې شپې شمېرم
د پیوندي زړګي نه څه غواړې نور
نه ستا وعدې نه مې ګیلې شمېرم

ستا زړه په کوم رنګ چې تسپې اړوي
زه افغانی مې شوګیرې شمېرم

فرانکن کلینینک-باد کیسینګین
۲۰۰۸/ ۸ / ۱۷
جرمني

۱۱

نیک عمل

دنیا د نیک عمل ده
بدان رټلي دي
چاچې راستي کړي ده
رب ته منلي دي
دنیا دنیک عمل ده
بدي په کار نده
دا بد عمل چې پرې ځي
دا سمه لیار نده
پرهیز ګاران د دنیا
پاک او سپېڅلي دي
چاچې راستي کړي ده

رب ته منلي دي
دا دنیایي کار او ژوند
هسې روان دی نا
چې څوک پرې نه پوهیږي
غافل د ځان دی نا
د خدای رښتنی مخلوق
پرې پوهیدلي دي

۷۴

پرواز دې زړه غواړي وزر دې نه وي
د بې انصاف درزي د ظلمه وروسته
کالي دې جوړ وي خو ټېر دې نه وي
داسي وختونه د نیمګړو هیلو
کله پېښیږي چې هنر دې نه وي
یا که په هر څه باندي پوه یې مګر
په لاس کې زور نلرې زر دې نه وي
داسي تندی هم په داغلو ارزي
چې خوښی نلري اختر دې نه وي

یــو خــوږ ارمان لرو پــه زړو کې ربـه
چې نور جنګ نـه وي ستمګر دې نه وي
خاونــده بـــیا هـغه وختونـــه غـواړو
پښتانــــه یو کړه لراو بر دې نـــه وي
۲۰۰۹ - ۵ - ۴

د مینې رنګ

یاره ستا په اننګو کې
چې د چا د وینې رنګ دی
زما د پاکې مینې
حقیقت پکې څرګند دی

ما ویل سترګې دې خوږې دي
دې ویل تورې په رنجو دي
ما ویل مینه دې سور اور دی
دی ویل یار زما ملنګ دی

ما ویل زما سره اشنا شه
دې ویل زموږ کلي ته راشه
ما ویل مینه رسوا کیږي
دې ویل دا دمینې خوند دی

ما ویل ښکلې دې ځواني ده
دې ویل مینه رسوایي ده
ما ویل زه دې لیونی کړم
دې ویل یار مې غنم رنګ دی

ما ویل سپینه خوله دې راکړه
دې ویل مینه کړې بې باکه
ما ویل زړه ته مې نژدې یې
ویل زه شمع یار مې پتنګ دی

ما ویل راشه مازیګر ته
دې ویل دربه شم ګودر ته
ما ویل لاره به دې څارم
ویل منګی مې شین په څنګ دی

۲۰۰۷ / ۴ /۲۵

۱۳

چې بام څڅیږي او خټګـــر دې نـــه وي
دا تنـــهايي بـــه څـــه لـــذت ولـــري
په کور کې ناست یې او دلبر دې نـــه وي
د داســـي وصلــــه نا امیـــده یـــې تل
واده دې کـــړی وي پسـر دې نـــه وي
چې د اشــــنا پــــه تــمه تمه ناست یې
ورځ دي اوږده شي مازیګر دې نـــه وي
یا پـــــه چرتونـــو او فکـرونـــو د یار

شپه دې اوږده شي او سحر دې نه وي
د شوګیرو د خپل جانان نه وروسته
خوب دې راغلی وي بستر دې نه وي
چې غریبي او بې وسي وي مدام
په تبه پروت يې او ډاکتر دې نه وي
چې کله کله خوشحالي پېښه شي

۷۲

نیمګړي هیلي

د ژوند بهیر په بیړه بیړه درومي
تل خوشحالي او د زړه سر دې نه وي
کله نا کله داسي ډېر پیښیږي
چې څه کړې حاصل او بر دې نه وي
داسي هستي زمینداري به څه کړې
ځمکه دي ډېره وي بزګر دې نه وي
او یا د ځمکې د حاصل نه ورسته

فصل دې پوخ وي او لوګـــر دې نـــه وي
هـــغه تنــــــها د بـــېوسۍ موقـــــعه کې
مشکل دې ډېر وي کمک ګـر دې نه وي
ملیاره !تـــه بـــه هم خوشحالـــه نـــه وې
چې نیــــالګي کېنـــوې ثـــمر دې نه وي
ژمی به ځنګه پـــه خوښۍ کي تېر شي؟

پاکې هیلې

هغه څه چې مو په زړه کې هوسیږي
زموږ هیلې دي منزل ته به رسیږي

دغه هیلې ډېرې پاکې او سوچه دي
چې ملګري مو د ژوند او همېشه دي

دا ژوندون د امیدونو لوی جهان دی

ځکه تل په هلو ځلو کې انسان دی

د مادي دنيا متاع پسې به ګرزي
خو اخر به د نيستۍ په طرف پرځي

چا چې بل انسان ته کړی دی خدمت
دا حتمي ده چې بيا مومي به عزت

۱۴

ځينې شته دا سې کسان چې مضري کا
چې تاوان د رته رسيږي خوشحالي کا

دوی په خپله په تلاش کې د ضرر دي
خدای وهلي ځان نه کله با خبر دي

څوک چې چاته کوهی کني هغه خپله
په کوهي کې به يې ځای وي تل ترتله

چې د بخل او کینې نه نه مړېږي
ناروا دی هېڅ منزل ته نه رسېږي

تکبر دا د جاهلو خلکو کار دی
په دنیا باندی تل کله اعتبار دی

پاکې هیلې د انسان او انسانیت
درته ښایي که دې ګران وي خپل عزت

۱۵

ربه ته د مور او پلار یې نګاهبان شې
دا مو هیله دا امید دا مو توبه ده

تا پیدا کړو ته مو وژنې ته مالک یې
ستا ورحم او کرم ته مو سجده ده

ربه ته يې جنتونه ور نصيب کړي
ښايسته پېغله غزال جان مو ستا ميلمه ده

۲۰۰۹ - ۳ - ۱۷
اشفنبورګ والډفريتوف
جرمني

۷۰

ځوانيمرګه غزال

زموږ کلي زموږ ښار کې انګازه ده
جګه شوي د ښکلا نن جنازه ده

خښوي نن نامراده ارمانونه
د غزال د پېغلتوب ورستۍ شېبه ده

نن د زړونو د داغونو حساب نشته
د غربت د ماتمونو يو بيلګه ده

پدې ویر کې هر یو ډېر دی ژړېدلی
که سپین ګیری یا که ځوان که بېګانه ده

ارمانونه د ځوانۍ نن خاورې کېږي
عجیبه شانې د غم بده شېبه ده

پدې خلکو نن د غم د پاسه غم دی
پدې کلي نن راتاو د غم څپه ده

٦٩

د اخلاص لاره مدام د پیروزي ده
د انصاف تله قانون د پادشاهي ده

افغانی دا صداقت لوی عبادت دی

خپل قسمت چې در رسېږي قناعت دی

جنوری ۲۰۰۴ جرمني

مهاجر

زړه کې چې مغروره او کاکه يمه
داسې معلومېږي چې ساده يمه

دلته په پردي وطن کې ژوند کوم
هر څه خپلوم ځان بيګانه يمه

ګوري راته تل دوی په پردي نظر
هسې زه د څو ورځو ميلمه يمه

۲۰۰۷ / ۴ / ۲۴
مهاجرت

۱۷

د نازو او د ملالې خدمتګار دی
خپل ولس ورته د هر څه نه دی ګران

همېشه دې د ټاټوبي په خدمت کې
تل نازېږي په تاريخ د لوی افغان

ربه ته د با احساسو ساتندوی شې
لوړ همت راته ښکاره شو افغان ځوان

....

۲۰۰۹- ۳- ۲۲

۲۸

افغان ځوان

چې خپل ژبې ته خدمت کړي په ښه شان
په مرچل کې ورته پروت دی د افغان

نازولي يې مدام خپل مشران دي
احترام ورته کوي په هر زمان

ښکلی ځوان دی هم ساتونکی د سنگر دی
د دښمن سره یې لاس دی په گریبان

لوړ احساس یې د وطن څېره کې ښکاري
ربه ته د دغه ځوان شې نگهبان

ډېر غمخواره استعداد را ته ښکاره شو
په خدمت د خپل وطن کې افغان ځوان

د میرویس او احمد شا بابا خدمت ته
شپه او ورځ یې یوه کړې په ایمان

د زړه باغچه

دزړه باغچه کې درته گل کرمه
رامبیل، چمبیل، نرگس، سنبل کرمه
دا به وعده راسره کړې جانانه

دګلو سیل له به راځې جانانه

د زړه باغچه کې درته خیال جوړوم
د ښا پیریو پکې ټال جوړوم
زما دا هیله به مني جانانه
دګلو سیل له به راځې جانانه

زما د پاکې مینې ښکلي بڼ کې
ستا د ښایسته حسن منلي بڼ کې
د وفا لاس به راکوې جانانه
د ګلو سیل له به راځې جانانه

۱۸

زما د مینې او سرو ګلو باغچه
د رنګینو ،باغ او بلبلو باغچه

بیا له خزانه به ساتې جانانه
دګلو سیل له به راځې جانانه

ترڅو پدې باغچې خزان ګډ شي
په سرو ګلونو مې تالان ګډ شي
پاس په لیمو به قدم ږدې جانانه
د ګلو سیل له به راځې جانانه

/۲۰۰۷ / ۴ / ۱۰

جرمني

ماویل چې زه به خپل منزل ته رسم
په حقیقت کې په بل رنګ راغلم

د پاکو هیلو ، ارمانونو ښارنه
زه افغانی تری ګیله من راغلم

۲۰۰۸ - ۳ - ۱۸
مهاجرت

ګیله مند

زه د حالاتو نه په تنګ راغلم
دخپل تدبیر سره په جنګ راغلم

ماویل چې ښکل به کړم روښانه لاره
په سرنوشت کې د پتنګ راغلم

زه د خپل ملک د پادشاهي په هیله
خو په حساب کې د ملنګ راغلم

ما سره ښکلي ارمانونه زړه کې
خو نامراده ترې په ځنګ راغلم

هغه حساب چې مې د ژوند درلوده
زه په مسیر کې د نیرنګ راغلم

۶۵

لیونۍ

د فکر تال کې زنګیده لیونۍ
بیا په زړګي مې وریده لیونۍ

ما مې د زړه ورته داغونه شمېرل
دا بې پروا وه خندیده لیونۍ

هسې بې درده بې احساسه نه وه
ځما په مینه پوهیده لیونۍ

ما چې اظهار ورته د مینې کوه
لکه د ګل به غوړیده لیونۍ

افغانی ځو مره ښې شیبې تېرې شوې
چې په مالت کی اوسیده لیونۍ

۱۰/۱/۲۰۰۸
مهاجرت

۲۰

غزل

زړه چه شی بی شوره بس دعشق د کوره ووځی
یار ورته اغیار شی د زړګی د زوره ووځی

دغه د بې مینو ښار د زړو تسل په څه کیږي
دا چې د یار مینه یې د فرض د پوره ووځي

عزم فولادي د یار په مینه کې په کار دی
ژوند دنا امیده ارمانو د توره ووځي

ژوند د پاکې مینې ، پاکو هیلو سره ښه ایسي
ګوره چې مین د ناکردو داوره ووځي

هسې چې ښایست یې د اشنا په اننګو کې دی
هسې یې غزل دنا اشنا انځوره ووځي

١٦/١٢/ ٢٠٠٦

٢١

شوګیرې

زه له حیـــــــا یار ته کتلی نشم

دزړګي راز ورتـــــه ويلی نشم

د يار منت مې په ليمـــو قبول دی
د بل احســان په ځــان منلی نشم

داستــا په مينه محبت کې اشنـا
دهـــجر ژونـــد نور تير ولی نشم

ستا به پدې کله يقين پيــدا شي
زړګی لـــه تا نــه صبرولی نشم

ها ستــــا د کلي دکوڅو يادونه
خــــوږې شيبې يې هيرولی نشم

افغـانی ژوند په شوګيرو تېريږي
باران د او ښــــکو درولی نشم

۲۰۰۹ - ۷ - ۷

دا تنګ نظره دتعصب لېونیان
د افغانانو کار او زیار ورانوي

اغیار به‌دا ارمان تر ګوره ویسي
چې د افغان ولس ګلزار ورانوي

افغاني ! زموږ د پرګنو یووالی
د دښمن ځاله‌او اعتبار ورانوي

۲۰۰۹ / ۳ / ۸
مهاجرت

کلیواله

د کلي مینځ کې د پنجو په ځوکو تلله جلۍ
لکه کوتره مې د ورایه ولیدله جلۍ

د سیخکو کتار یې جوړ وه د اوربله ځینې
په یو نظر یې زړګی ویوړه د ګوګله ځینې
په سرو منګلو یې لاس تېرکړه د کاکله ځینې
په هر قدم کې لکه لښته ماتیدله جلۍ
لکه کوتره مې د ورایه ولیدله جلۍ

خپلو همزولو سره وتې په چکروه نه
ښکلی موسم د پسرلي او مازیګروه نه
د پلو لاندې پټ کاته یې په هنروه نه

د نجنو مینځ کې لکه شمعه بلیدله جلۍ
لکه کوتره مې د ورایه ولیدله جلۍ

یو یې په غاړه سور کمیس ګل بخمل وه نه
په جګه پوزه د چارګل یې جلوبل وه نه
دا خوشبویي چې په ګډا ترې د سنبل وه نه

په افغاني لباس کې ښکلې ښکاریدله جلۍ
لکه کوتره مې د ورایه ولیدله جلۍ

۷/۱/۲۰۰۸

درحمان با با مزار

چې د رحمان بابا مزار ورانوي
د پښتنو ستر افتخار ورانوي

دا د فرهنګ او د ادب دښمنان
زموږ کلتور زموږ یادګار ورانوي

زموږ تاریخ ته دوی په سپکه ګوري
دوی زموږ ځلی او منار ورانوي

نن د صوفي عبدالرحمان په پلمه
د تصوف پلونه او لار ورانوي

دوی د انصاف او انسانیت نه لرې
نن که رحمان سبا انصار ورانوي

هر قدم کې مایوسي ده
په سلګو کې چې اوسیږو

که لوی خدای مو مهربان شي
د رحمت په موږ باران شي
په وطن کې مو وروري شي
خپل باندو کې چې اوسیږو

ربه موږ هم بنده ګان یو
د یو خوږ ژوند په ارمان یو
(کاش چې ورکه محتاجي شي)
امیدو کې چې اوسیږو

افغانی وطن سور اور شو
تر اسمانه لوګی خپور شو
اه فریاد او بیوزلي ده
تورتمو کې چې اوسیږو

۲۰۰۹ - ۲ - ۷

د جانان غم

د شوګيرو به درته څه ووايم
د ژړيدو به درته څه ووايم
چې دې په مينه کې لوګی لوګی شوم
د نا کردو به درته څه ووايم
د جانان غمه ليونی دې کړمه
د رغيدو به درته څه ووايم
چې په وعده باندی وفا ونکړې
د تش وعدو به درته څه ووايم
ګيلې مې ډيری په زړګی تيريږی
ددې ګيلو به درته څه ووايم
زړه مې د مينې په درياب لاهو شو
د ډوبيدو به درته څه ووايم
د افغانې زړګي کې مينه د يار
د هيريدو به درته څه ووايم

۲۰۰۸/ ۲/ ۲۰

مهاجرت

د نجونو میره

((ما یې تماشه وکړه تله چې د چمن په لور))
((دا د نجونو میره وه لاړه د ګلشن په لور))
ما یې تماشه وکړه تله په مکیزونو کې
مسته چې په ناز قدم اخلي په ګلونو کې
حسن ده ښکلا ده دانه ځي دفیشن په لور
دا د نجونو میره وه لاړه د ګلشن په لور
ما یی تماشه وکړه ده د سر درو ښکلا
سروه د بوستان په قد ده دشنو باغچو ښکلا
حوره په ښایست ده دا ځی با غ حرم په لور
دا د نجونو میره وه لاړه د ګلشن په لور
دا دنجونو میره ده ښه ښکاري همزولو کې
دا سې وطني ښکلا نشته پدې نورو کې
ځار تر افغانی حسن ځمه دوطن په لور
دا د نجونو میره وه لاړه دګلشن په لور

دیسمبر ۲۰۰۴
مهاجرت

کاش د خپل وطن بزګر وای
یا چوپان وای یا کارګر وای
اوس په بل ملک کی نوکر یو
په چرتو کې چې اوسیږو

دلته بل رنګ ترانې دي
دلته بل شان ته نغمې دي
موږ د خپل مالت نه لرې
په میرو کې چې اوسیږو

نه ځما د کلي خوند شته
نه هغه د یاري رنګ شته
دلته مینه بازاري ده
په دوکو کې چې اوسیږو

دلته زړونه دي مات شوي
د مستي نه دي ولیدلي

جلا وطن

دا موږ څومره بد نصیب یو
په پردو کې چې ا وسیږو
نه د ځان نه د قریب یو
غیر ملکو کې چې اوسیږو

وطن مور وطن عزت دی
وطن مینه محبت دی
اوس مو وران دی د زړه کلی
شوګیرو کې چې اوسیږو

دغه څوک دی چې یې وران کړو
نن احتیاج یې د جهان کړو
دا دکوم ظالم له ظلمه
تورو شپو کې چې اوسیږو

بنګړي

مانه د زرګر د دوکان
خيالي پاولي غواړي
سپينې ليچې تشې ګرزي
ليلا ځمانه شنه بنګړي غواړي
زرګره نقد ې روپۍ واخله
مانه اشنا د لاس بنګړي په خپل مرضي غواړي
سپينې ليچې تشې ګرزي
ليلا ځمانه شنه بنګړي غواړي
اشنا ځما نه مرور دی
د لاس بنګړي مې خوړ اشنا په بې صبري غواړي
سپينې ليچې تشې ګرزي
ليلا ځمانه شنه بنګړي غواړي
بنګړي د يار په لاس کې خوند کړي
په سپين مړوند د بنګړو شرنګ ښکلې ځواني غواړي
سپينې ليچې تشې ګرزي
ليلا ځمانه شنه بنګړي غواړي

۲۰۰۷/۱۲/۲

څلوریزه

زه افغان یم خپل وطن راباندې ګران دی
اتحاد او ورور ولي ځما ارمان دی

چې یې مینه دوطن یې ده په زړه کې
افغاني داهموطن را باندې ګران دی

مهاجرت

خلکو دا ظلم دا وحشت به وی تر کومه پورې؟
خاونده ستا د قدرتونو نه به مو تمه وشي ؟

دغه ناتار چې نن سبا په ولسو روان دی
ددې وحشت دختميدو نه به څه تمه وشي ؟

که داسې نه وي نو راپاڅه ای مظلوم ټبره
يو لوی تحريک د ولسو نه به څه تمه وشي

افغاني ستا کلي بانډې چې ورانوي نه ګورې؟
ددې ورانکار سړي خورو نه به څه تمه وشي ؟

۲۰۰۹ - ۱ - ۲۹

مهاجرت

څه تمه وشي ؟

دغه تغير او بدليدو نه به څه تمه وشي ؟
د جهانخوارو د وعدو نه به څه تمه وشي ؟

دا به رښتا وي هغه څه چې دوی وعدې ورکوي؟
د نوي مشر تدبيرو نه به څه تمه وشي ؟

خلکو د ظلم او ورانکاره سرمايې نظام نه
ددو هوښياره لېونو نه به څه تمه وشي ؟

روزګار به بيا خپل ازموينه راڅرګنده کاندي
زمونږ د بربادو ارمانونو نه به څه تمه وشي ؟

هغه ظالم پاچا د ظلم دانجام نه وروسته
د دغه ځوان د کړو وړو نه به څه تمه وشي ؟

که خپل که بېګانه ده

چا وران کړو دا وطن چا ترې لوټ کړې خزانه ده
که خپل که بېګانه ده
چې خپل يې ورانوي بيا د پردو نه څه ګيله ده
دا څنګه زمانه ده ؟

هر چا تر خپله وسه دا وطن کړلو خراب
څوک ناست دي بلډنګو کې په ډالر کوي حساب
څوک پروت دی په خيمه کې له يخنۍ نه شو کباب
هر چا ده غړولې د خپل خوښې ترانه ده
دا څنګه زمانه ده ؟

په نوم د عدالت دي خو خيانت پکې چالان دي
غريب پد يې وطن کې د مارۀ نس په ارمان دی
دا ملک چا ته جنت چا ته په مثل د زندان دی
هستي يې رانه لوټ کړه د ډالرويارانه ده
دا څنګه زمانه ده ؟

خلک لاړه تر کیهانه موږ په خپلو کی جنګیږو
پدې عصر وزمان کې د پردو په ډول ګډیږو
نفاق او تربګني کې هیڅ مطلب ته نه رسیږو
وطن په نامه یو شئ صرف همدا یوه چاره ده
دا څنګه زمانه ده ؟

ټینګ عزم افغانی او وروړګلوي مو سعادت دی
وطن ته د بادردو هیواد والو ضرورت دی
یووالی اتحاد زمونږه پوهه دی همت دی
وطن به شي اباد که دا مو عزم او اراده ده
دا څنګه زمانه ده ؟

۲۰۰۸ / ۲/ ۲۵

مهاجرت

ګل به خجالته وي ستا ښکلي رخسار نه بیا
لرې به اغیار شي یاره ستا راتلو سره

زه خو د وفا تمه صرف خپل اشنا نه کړم
زړه به می قرار شي یاره ستا راتلو سره

ما دې د ښایسته حسن لوړ انداز لید لی دی
ژوند به لاله زار شي یاره ستا راتلو سره

زه په افغاني رسم یار ته تمه ، تمه یم
خلاص به انتظار شي یاره ستا راتلو سره

----
۱۷ / ۱ /۲۰۰۹

یاره ستا راتلو سره

باغ به مې ګلزار شي یاره ستا راتلو سره
ژوند به نوبهار شي یاره ستاراتلو سره

یاره ستا د ښکلي مخ چرته هم ثاني نشته
زړه به ځوان مالیار شي یاره ستا راتلو سره

هسې محبت چه کړی توربورا په ګل باندی
داسی به روزګار شی یاره ستا راتلو سره

زړه خو ستا د خوږ زړګي خوږ نظر په تمه دی
روغ به دې بیمار شي یاره ستا راتلو سره

ښکلي ارزوګانی دي ښکلو ارمانو نه سره
ورک به مې تلوار شي یار ستا راتلو سره

خیبره

خیبره ستا لیدو ته د ځلمو سره درځم
ستا جګو جګو غرو ته د پښتو سره درځم

اغیار که چیرې لار کې د اغزو دامونه کیږدي
هیڅ ډار مې ترې نه شي ابله پښو سره درځم

زما د نیکو کوریې تاکې ښکلي تاریخونه دي
میړانه نارینتوب او د اسرو سره درځم

پردی که په خپل زوراو په طاقت باندې نازیږي
زه خپله پښتونواله او شملو سره درځم

دا ستا په سردرو کې د میړانې هدیرې دي
مزار ته یې د سرو ګلو غنچو سره درځم

جنوری ۲۰۰۷

۳۰

توپیر

ما د خیالونو د باغچو ښاپیرۍ
دهوسونو د دنیا ناوکۍ
په سمه ورځ او په رڼا ولیده
ما یوه ښکلې تماشا ولیده
زه د حسنو میلمه شوم
د ښاپیرو میلمه شوم
هلته زه پوه شوم په دې
چې دخوندونو او خیالونو دنیا
د هوسونو دنیا
درڼا ورځې د خوندونو سره
خوږو وختونو سره
تعبیر په څه انداز دی
توپیر په څه انداز دی

دیسمبر ۲۰۰۵

۳۱

د یار مینه

د یار مینه زوریدل دي بل څه نه
په سوراورکې سوزیدل دي بل څه نه

چې د چا په زړه کې اور د مینې بل شي
مایوسي ده ژړیدل دي بل څه نه

د پتنګ د مینې بد شانته انجام دی
په لمبو کې لمبیدل دي بل څه نه

د جانان مینه د سره قربانی ده
په سوراور ورته دنګل دي بل څه نه

۲۰۰۸- ۳ - ۲۲

تر ځو به خپل میځ کی جنګونه کوو
د بل په لمسه ورور وژنه کوو
څه بی حسابه مو تورسری ، ماشومان مری
له هری خوا نه افغانان مری

دلته کی مینه محبت مری
دلته افغان دلته همت مری
دلته ناهید او د نازو انا لمسیان مری
له هری خوا نه افغانان مری

راځی ای ټولو ډلو ډلو خلکو
په بیلو لاروویشل شوو خلکو
که یولاس نشو هم وطن هم موایمان مری
له هری خوا نه افغانان مری

----

۴ - ۸ - ۲۰۰۹

۵۳

يووالی

لا تر څو به زموږ ګران وطن ورانيږي
لا تر څو به زموږ کلی لا نړيږي

ورنو لږ څه د تدبير نه کار په کار دی
په يووالي باندې هر مشکل سميږي

چې يووالی ورور ګلوي يې په نصيب شي
افغانی وطن به خا ماخا جوړيږي

۲- ۹ - ۲۰۰۷ کال
مهاجرت

۳۲

حالت

زړه ته کله کله راشي مايوسي
خفه کيږود نااهلو په دوستي

که له يو خوامو هجران زړګی کباب کړ
بيا د بلې خوا دی غم د بې وسي

عاقبت به مو وکومې لورته بيايي
چې رټلی ګڼو ژوند د سالوسي

د خوارانو سره خوار يو موږ په طبع
د خانانو دود موځانله لمسوي

موږ چې وګورو د ماتو زړونو خلک
پرې زور پرو ډېر بې حده په راستي

چې د عدل په بازار کله ور ګډ شو
د سرو ، سپینو فرق یې وینو سم دستي

۳۳

په کوزاو بر کی

په کوزاو بر کی نن بی شمیره انسانان مری
له هری خوا نه افغانان مری

څوک د طالب څوک ترهګر په نامه
څوک داجیر څوک دنوکر په نامه
زموږ زاړه زموږ تنکی، تنکی ځوانان مری
له هری خوا نه افغانان مری

دنیا روانه ده کیهان لټوی
په علمیت کی ټول جهان لټوی
زموږ مکتب زموږ شاګرد پوه استادان مری
له هری خوا نه افغانان مری

موږ انسانیت او عدالت یادو
موږ تل انصاف او صداقت یادو
خو په عمل کی هم منصف هم مسلمان مری
له هری خوا نه افغانان مری

۵۲

راشه چه سپرلی دی شم

راشه چه سپرلی دی شم گلزار دی شم
راشه چه د بدی ورځی یار دی شم
ستا د پاکی مینی محبت کی یار
ژوند شمه ورمه شمه بهار دی شم
نه شته بله لار نه بل تدبیر چیری
راشه چه مرهم دی شم قرار دی شم
ته ما ته په مینه مینه وگوره
زه به دی لمبه شمه انگار دی شم
ما سره جذبه د ه محبت زړه کی
راشه چه کاکل دی شم سینگار دی شم
مینه د اخلاصه سره خوندکوی
راشه چه د مینی وفادار دی شم

هسکه غاړه زیب لری امیل سره
راشه چه د سپینی غاړی هار دی شم
شرنګ دی د پایزیب په زړګی ښه لګی
راشه چه پایزیب دی شم شرنګار دی شم
۲۰۰۹ - ۵ - ۲۲

۵۱

موږ په مینه د اشنا هسې صادق یو
چې مجنون ورته عاجزدی په دوستي

افغانی چې د کوم چا په مینه سوزي
د هغه نګار په مینه کړي مستي

کال ۲۰۰۵ مهاجرت

مینه څه ده

دغه چته ښکلا ګوره
وای په مینه نه رسیږم

خپله مینه کې لمبیږي
وای په چل یې نه پوهیږم

مینه اور مینه سیلاب دی
مینه ژوند مینه کتاب دی

مینه پوهه ده علمیت دی
مینه کار دی شجاعت دی

مینه سیند دی لوی دریاب دی
مینه شرنګ دی یو رباب دی

۳۵

دا مو په خپله په ځان وکړه
چې د پردو په لمسون خپل کور ورانونه

راځی چې خپل وطن اباد کړو
تر څو به ګالو د پردیو پیغورونه

وطن د ټولو شریک کور دی
دا دشمنان مو په قومونو بیلوینه

د اتفاق نه هرڅه جوړ شي
راځی چې یو کړو افغاني خواره قومونه
----
۱۲ / ۱ / ۲۰۰۸

۵۰

زموږ مینه زموږ ګران افغانستان دی
زموږ مینه زموږ ژوند زموږ ایمان دی

بی وطنه چې او سیږي په غربت کې
خوږ ژوندون ورته په مثل د زندان دی

زموږ مینه زموږ هیله ده ارمان دی
اتفاق او ورورګلوي د هر افغان دی

دا وطن په ورورګلوۍ باندې جوړیږي
په یووالي باندې هر مشکل اسان دی

دوطن غیږه کې مې کور دی

ماته پردي مالت کې خوب کله راځينه

د وطن خاورې به رانجه کړم
دا پرديسي ژوندون مې هردم زوروينه

چې مو تاريخ ته نظر وکړو
جګې شملې مو د پلرو را يادې شينه

۴۹

مينه بحر دی طوفان دی
مينه دا فانی جهان دی

مينه ښه شانتې نغمه ده
يوه ښکلې ترانه ده

دا د ژوند مانا ده مينه
هم د خوند مانا ده مينه

څوک د خدای سره کړي مينه
د عقبا په لارې سر دی

ځوک په دی فاني جهان کې
د ریا په لارې سر دی

مینه کور مینه دلبر دی
مینه زور دی او هم زر دی

۳۶

ځوک د کار سره کړي مینه
ځوک مین په خپل هنر دی

ځوک روزګار سره کړي مینه
هم پیشوا دی هم رهبر دی

د یار مینه زوریدل دي
په سور اور کې سوزیدل دي

د پتنګ انجام د مینې

په لمبو کی لمبیدل دي

د مین په برخه ګوره
مایوسي ده ژاړیدل دي

د جانان مینه د سره
(په سور اور ورته دنګل دي)

۲۰۰۸/ ۱/ ۹

زموږ مینه

دا د میني عجیبه لویه دنیا ده
څوک په مینه کې مجنون څوک یې لیلا ده

چې په مینه محبت کې دی تېر شوی
مینه کړې ده درخو ده که رابیا ده

مینه څه ده مینه سیند دی لوی دریاب دی
مینه پوهه ده علمیت مینه کتاب دی

د یار مینه زوریدل دي بل څه نه دي
په سوراورکې سوزیدل دي بل څه نه دي

د پتنګ د مینې بد غوندې انجام دی
په لمبو کې لمبیدل دي بل څه نه دي

دلته سترې بادشـــاهۍ وې
ډیرې لـــوې امپراتورۍ وې

څوک چنګیز په شان مغرور ؤ
نا پیـــلون هم لوی باتور ؤ

لږ عبرت ژوندته پـــکار دی
کبر جن سړی تل خـــوار دی

نن دا مست چې پــه ډالر دي
دوی د ځـــــانه بې خبر دي

سبا خــــدای له په رفتن دي
بس محتـــــاج د يو کفن دي

»»»

۲۰۰۹ - ۸ - ۲۷

۴۷

تر څو به دا نفاق وي

راځی چې جوړ کړو دغه وران کلي کورونه
ورونړو تر څو به دا نفاق وي

راځی چې يو کړو دا خواره واره قومونه
ورونړو تر څو به دا نفاق وي

ګودرمو وران پېغلې سرتورې شولې
د ورور ګلوی خبرې نورې شولې

کلي باندې مو رانسکورې شولې
څوبه د بل په لمسون خپل کور ورانونه
ورونو تر څو به دا نفاق وي

دا وطن مینه غواړي کار غواړي
بیا جوړولو ته یې زیار غواړي
ښکلو باغچو ته یې ملیار غواړي
تر څو به اورو د پردیو پېغورونه
ورونو تر څو به دا نفاق وي

ورونو تدبیر او علمیت دی په کار
لوړ شجاعت او صداقت دی په کار
بیا رغونې ته همت دی په کار
راځی پوره کړو د کالونو ارمانونه
ورونو تر څو به دا نفاق وي

دا مو د کلو او بانډو وطن دی

دا د ښایست د منظرو وطن دی
د ولسونو ، پرګنو وطن دی
سره جرګه کړو افغاني ټول ولسونه
ورونړو تر څو به دا نفاق وي

۳-۸- ۲۰۰۷ کال مهاجرت

موقعه

دا ژوندون یوه موقعـــه ده
د چاته لنـــډه چا اوږده ده

دا مـــــوقعه ده هغه چاله
چې فرصت لري سبـــــا له

خو په هر شي کې انجام شته
څوک صادقه هم بدنام شته

پوه او ښـــه خلک تیر شوي
بد په بد نامــــــه یاد شوي

خـــــاطرې ترې پاتــه کیږي
نیک په ښه نامــــــه یادیږي

د ژونــــــدون په پړاوو کې
په وختـــــــونو زمانو کې

ډیرۀ ستر ستر قدرتــــــونه
دبــدبې وې مقـــــــامونه

ګډ شوه په ډول د اجنبي رنګ په رنګ
څه بې وقاره حیثیتونه تېر شول

هسکه شمله مو د نیکو شوه ټیټه
د پردو رسم او رواجو نه تېر شول

دا بې فرهنګه د فرهنګ تر نامه

زموږ د کلتور اوله دودونه تېر شول

د ا د تاريخ او افغانيت دښمنان
دوی مو لستوڼي کې مارونه تېر شول

افغاني ! نه رسي منزل ته هغوی
چې د وطن او ولسو نه تېر شول

۲۰۰۸ - ۱۲- ۲۸

برول - جرمني

۴۵

ځوانيمرګه اوزليم

يوه مينه يوه ناز يوه ادا وه
يوه ښکلې نازنينه دلربا وه
خوږې سترګې محبت سره اشنا وه
هغه لاړه د عمرونو مسافر شوه

هغه لاړه مور او پلار يې په غم ژاړي
د ځوانۍ د مرګ بهار يې په غم ژاړي
زمونږ کلي زمونږ ښار يې په غم ژاړي
اوس هغه د مور او پلاره مرور شوه

تر سهاره پرې د غم اوښکې جاري دي
مور او پلار يې اوس د غمه لېوني دي
نا اميده په ژړا خپل او پردي دي
په ځوانۍ کې دا پېغلوټه چيرته سر شوه

۴۰

نن اسمان دی په دې کلي راوليدلی
دلته هر سړی بې حده زوريدلی

دې ماتم کې هر چا ځان دی خپل ګڼلی
ښه ځواني يوه ښکلا نن د نظر شوه

ربه ستا دنيا ده لويه ته بادشاه يې
هم د خان هم د غريب هم د ګدا يې
ته په خپله په خپل کار باندی اګاه يې
نن خور لانه مې د لور خاورې په سر شوه

۲۰۰۷ /۶/ / ۲۰۰۷ ماين اشف جرمني

حالات

په مونږه څومره چې وختونه تېر شول
هومره عبث مياشتې، کالونه تېر شول

دا به تقدير وه که مو خپله ګناه

په ژوند مو څومره کړاونه تېر شول؟

خلک ښه ژوند ته ترکیهانه لاړل
زموږ عبث ټول فرصتونه تېر شول

دغه حالاتو په موږ څه ونکړل
زموږ روزګار کې ټول غمونه تېر شول

یوه لحظه ارام مو ونه لیدو
څه ناکراره مو فکرونه تېر شول

خپلو مینځو کې جنګوي افغانان
څومره وحشت څومره ظلمونه تېر شول

څو مره شو بې قدره په بل ملک کې چه اوسیږو
دلته هر قدم کې د افغان په نوم زوریږو

ټول عیب په نفاق کې دی په دې هم نه پوهیږو
وران شو د شملو وطن د کلو او باڼډو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلرو او د نیکو وطن

راشئ خوږو ورنو سره یو شو د افغان په نوم
څو به دا نفاق وی چه بیلیږو این او ان په نوم
لاس د وروری ورکړو دا خلاص او دا ایمان په نوم
جوړ کړو افغانی وطن د سولې او جرګو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلرو او د نیکو وطن

د نیکو وطن

خپل وطن مو وران شو شو محتاجه د پردو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلرو او د نیکو وطن

دلته مجبوری ده هر قدم کی تکلیفونه دی
دلته بی وسی ده هری خوا ته پیغورونه دی
بل غوندی قانون دی مایوسی ده زحمتونه دی
هر قدم پردی دی راته ښکاری د میرو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلر او د نیکو وطن

څه خو په وطن کی ډیر بی شمیره شهیدان شول
ډیر نور د ابرو خلک بی کوره بی کاروان شول
څوک بیا په پردی وطن کی پاتی په بیابان شول
دا نسل لا پریږده چه مو وران شو دلمسو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلر او د نیکو وطن

یاره ستا په اننګو کې
چه د چا د وینې رنګ دی

پردیس خیالونه

د شعرونو مجموعه

سمیع الدین سعید افغاني

د شاعر په هکله

سمیع الدین افغاني د اروانباد مولوی محمد سعید
(سعید افغاني) ځوی د مرحوم مولوی عبدالمجید
لمسی په کال۱۳۳۳ه ش کی دلغمان ولایت د عمرزیو
د قریی دخیراباد په کلی کی زیږیدلی دی ۰ لمړنی

زدکړی یی د لغمان ولایت د حیدر خانیو په د هاتی
ښونځی ، دمهترالمک ابتدایه ښونځی او د روښان په لیسه کی سر ته رسولی او په کال۱۳۵۹ کی د لوړو او مسلکی زده کړو د لاسته راوستلو په مقصد بهر ته واستول شو۰ اوپه کال۱۳۶۴ کی د کورنیو چارو په وزارت کی د ډګروالی تر رتبی رسیدلی دی۰
سمیع الدین افغاني شاعردی چه یوه شعری مجموعه یی (د وطن یادونه) تر سر لیک د چاپه راوتلی ، ډیره برخه لیکنی او شعرونه یی د وطن په مجلو او جرایدوکی خپاره شوی دی او همدارنګه ډیر شعرونه یی دوطن دوتلو شاعرانو او لیکوالانو په علمی سیمینارونو او مشاعرو کی دکلمه شوی اویو تعداد نور یی دوطن د خوږ ژبو سندر غاړو په خوږو اوازونو کی کمپوز شویدی لکه ښنجاره ماما ، پل دی بختو رشه ، همت ، افغان یم ، دا افغانستان دی ، یاره ستا په اننګوکی او ډیر نور چه زموږ دهیواد والو د توجه وړ ګرځیدلی دی ۰
سمیع الدین افغاني متاهل او د پنځو اولادو څښتن دی ۰
لیکل شوی اثار
د وطن یادونه - شعری مجموعه، د خاپوړو کلی - دکلو او بانډو کیسی
پس از بازګشت - داستان کوتا ، پردیس خیالونه -شعری مجموعه
(دحق دلاری فرهنګی ټولنه۰ جرمنی)

AghaLibrary.com

SAMEUDDIN AFGHANI